

ספטמבר 2003 • גיליון מס' 7

פאצ'ו

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת שירותי בריאות כללית

עם מצוינות רפואית, תמיכה מקצה לקצה והרבה תעצומות נפש, צוות המערך ההמטואונקולוגי במרכז שניידר מלמד את הילדים והמשפחות שצריך להילחם בסרטן - וש אפשר לנצח אותו

המזעור:
פתרון גדול
עמ' 8

מצוינות
הקו השני
עמ' 16

הישגים
באיכות
עמ' 18

סוף-סוף:
יש לנו ועד!
עמ' 23

לעולם לא מרימים ידיים

דבר המערכת

אחד הדברים החשובים שמייחדים את מרכז שניידר ועושים אותו למה שהוא, הוא השילוב המוצלח בין האיכויות הרפואיות לבין המערך הטיפולי המשלים - החל מסיעוד מעולה ושירותים פרה-רפואיים יוצאים מן הכלל, וכלה באלו שעושים עבודה מדהימה ונותרים "מאחורי הקלעים", כמו מערכי הלוגיסטיקה והתחזוקה. בגיליון שלפניכם ניסינו לתת תמונה רחבה ככל האפשר של מיגוון תחומי פעילות. תמצאו בו סקירה של מצוינות רפואית, כמו השתלת הדומינו הדרמטית שנערכה כאן בסוף חודש יולי, תיעוד של הישגים טיפוליים - מהמחלקה האונקולוגית ועד לרפואה הפסיכולוגית, זרקור על האדמיניסטרציה של בית החולים והעומד בראשה, הרבה פרגון לתורמים ולמתנדבים ובעיקר לכם, עובדי מרכז שניידר בכל התפקידים והדרגים. שתהיה לכם קריאה נעימה; וכמו תמיד, נשמח לקבל את תגובותיכם.

המערכת

דבר המנהל

עם כניסתי לתפקיד, ברצוני לברך את כל עובדי מרכז שניידר לרפואת ילדים, בברכת חג שמח ושנה טובה. הלוואי ותהיה לכולנו שנת שלום ובריאות, ושנמשיך לעשות את מה שאנו עושים כל כך טוב כבר שנים: להשיב את הבריאות ואת שמחת החיים לילדים החולים. בימים אלו, ימים של חשבון נפש, שאלתי את עצמי לא אחת, כמנהל חדש וכעובד ותיק, מהם הנכסים שאני יכול להביא עימי לתפקיד. מצאתי שאת הנכס העיקרי אין באפשרותי להביא - הוא כבר כאן. הנכס הזה הוא אתם, צוות מרכז שניידר. מה שאני מביא עימי, ומבטיח להקדיש להצלחתנו המשותפת, הן 30 שנות ניסיון בשירותי בריאות כללית - כולן במחלקת ילדים ולאחר מכן במרכז שניידר למן הקמתו. כאן בשניידר חוברים ביחד ידע עצום, ניסיון רב, מסירות, רגישות והרבה אהבה. אני מאמין שהשילוב הזה יסייע לנו להמשיך ולהשיג פסגות חדשות, גם אם האתגר הזה קשה מתמיד לאור המשבר במערכת הבריאות. הישגים של מצוינות, כגון זכייתה של המחלקה האונקולוגית בפרס ראשון בתחרות האיכות של שירותי בריאות כללית, מחזקים את מקומו של מרכז שניידר כבית חולים יחיד ומיוחד, המהווה מופת וכדוגמה למצוינות בכל תחום. אני מבקש לברך כאן את חברתנו איה גרינפלד, שפרשה מתפקידה כמנהלת הסיעוד בשניידר - ולאחל הצלחה לרותי הלוי המחליפה אותה. ברכות חמות לכל הפורשים לגימלאות, ובעיקר, תודה מעומק הלב על כל מה שנתתם. ואי אפשר לסיים בלי להתייחס לוועד החדש של עובדי מרכז שניידר, המעניק לצוות היקר שלנו ייצוג עצמאי משלו. בניהול ענייני העובדים, כמו גם במשימות הרפואיות והטיפוליות - חשוב שנשמור על ערכי השיתוף, המחויבות ויחסי האנוש הטובים. רק יחד, בכוחות משותפים, נצליח לעמוד במשימות. לסיום, ברצוני להודות לד"ר איתמר עופר על שמילא את תפקיד המנהל במשך תקופה ארוכה במרץ, ביושר וביעילות. שיהיו חג שמח ושנה טובה,

פרופ' מרק מימוני, מנהל מרכז שניידר

"המסר הוא שיש תקווה"

מורן ארד, בת 18 וחצי, חלתה בסרטן בגיל 13. היא טופלה במרכז שניידר, החלימה ולאחרונה סיימה את לימודיה במגמת אמנות בתיכון עירוני א' באשקלון. במסגרת הלימודים, יצרה מורן פסל המתאר את המחלה וההחלמה, תחת השם "מעז יצא מתוק". "בסך הכל", היא אומרת, "קרו גם דברים טובים: למדתי מי החברים האמיתיים שלי, והוגשם לי חלום לטוס לארה"ב, דרך עמותת חיינו. המסר הוא שיש תקווה".

ת ש ס " ד

שנה טובה ו...
רק בריאות!

לצוות מרכז שניידר, לילדים ולמשפחות: שתהיה שנה בריאה, בטוחה ומאושרת.

כתובת המערכת:

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
רח' קפלן 14, פתח תקוה 49202
טל' 03-9253208 03-9253901 פקס
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il

עורכת ומפיקה: ריבה שקד

מערכת: פרופ' שי אשכנזי, זיוה כספי, רונית ספיבק, גלית בר-מור, רבקה גרוס, לאה וייסמן, רויטל מלכה
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות
מודעות: מתן טלמרקטינג ופרוייקטים 03-9361511

ספטמבר 2003 • גיליון מס' 7

פאפא

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל

דרמה בשניידר: השתלת לב "דומינו" ראשונה בילדים

בזכות תרומת איברים מילד פלשטיני בוצעה השתלה נדירה שאיפשרה את הצלת חייהן של שתי ילדות

מושתלת הלב בת ה-11 לאחר הניתוח

(עקב מחלת הריאות), לב זה יכול לתפקד טוב יותר כאיבר מושתל. בנוסף, בהשתלת הדומינו קיימת אפשרות להתאמה של סיווג רקמות שאינה אפשרית בהשתלת לב מן המת, עקב מגבלת הזמן. תוצאות השתלה זו הוכחו בספרות העולמית: תוחלת החיים טובה יותר ב-15 אחוז בטווח של 10 שנים ומעלה, וכן משפרת לאין שיעור את איכות חייו של החולה". השתלת הדומינו הלילית בוצעה כמו מבצע צבאי, כאשר היילדה חולת ה-C.F. ממתינה כשהיא מחוברת למכונת לב-ריאה מלאכותית לאחר הנצלת ליבה לטובת היילדה השנייה ועד להגעת איבריה החדשים. מאותה תרומה של ילד פלשטיני התבצעו בשניידר גם השתלות כבד וכליות. תהליך התרומה וההשתלות התבצע בהצלחה הודות לשיתוף פעולה בין כ-50 בעלי תפקידים וגורמים שונים.

לילה עוצר נשימה עבר על מרכז שניידר ועל כמה משפחות בסוף יולי. תרומת איברים מילד פלשטיני מהשומרון, שנפגע בראשו בתאונה ונקבע לו מוות מוחי, איפשרה השתלת "דומינו" - מבצע רפואי ולוגיסטי מורכב להצלת חייהן של שתי ילדות. ההשתלה הראשונה, של לב-ריאות, בוצעה בבילינסון בילדה בת 13 חולת סיסטיק פיברוזיס. ילדה נוספת שנזקקה להשתלת לב קיבלה את הלב של המושתלת הראשונה. הדרמה החלה כאשר במרכז שניידר נקבע מוות מוחי לילד הפלשטיני בן ה-11. עם הסכמת האם וקבלת אישורו של המופתי, שאמר כי תרומת איברים הינה מצווה גדולה, יצא המהלך לדרך. מספר פרופ' ברנרדו וידנה, מנהל מערך ניתוחי חזה ולב בב"ח בילינסון ובמרכז שניידר: "השתלת הדומינו הסתמנה כפתרון הטוב ביותר לשתי הילדות. לחולת ה-C.F. זה איפשר סיכויים משופרים, בעוד שמושתלת הלב קיבלה, לראשונה בישראל, תרומת לב מן החי". שני הניתוחים נעשו במקביל, בשניידר ובבילינסון, כך שזמן שהיית הלב מחוץ לגוף היה קצר ביותר - גורם בעל חשיבות מכרעת בקביעת תפקוד הלב לאחר ההשתלה.

פרופ' וידנה מוסיף, כי יתרון חשוב התבטא בהתאמת הלב לחולה. "כיוון שליבה הבריאה של חולת ה-C.F. הורגל לעמוד כנגד לחץ ריאותיה הגבוה

מנכ"ל הכללית, זאב וורמברנד, מבקר את מושתלת הכליה

תמונה מחקרית נרחבת הוצגה ביום המחקר השלישי

יום המחקר השלישי של מרכז שניידר - אירוע שכבר הפך למסורת - נערך השנה ב-29 במאי. במרכז יום המחקר עמדו ההתפתחויות המרתקות בתחום הגנום האנושי וטיפולים חדשניים, תרופתיים וניתוחיים, מבית היוצר של מרכז שניידר לרפואת ילדים. את הרצאת האורח ביום המחקר נתן פרופ' דורון לנצט, ראש המרכז לחקר גנום האדם במכון ויצמן למדע, אשר הצביע על חשיבותו של השלמת פרויקט הגנום האנושי ועל האתגר הנוכחי של הבנת תפקוד הגנים השונים והשימוש בהם, הן לאבחנה והן לטיפול במחלות שונות. ד"ר חנה תמרי, מנהלת היחידה להמטולוגיה, הציגה את מחקרה שנעשה בשיתוף קבוצתו של פרופ' לנצט והביא לגילוי גן חדש המשתתף בייצור כדוריות אדומות - מחקר שייתכן ובעתיד יהיה לו גם פוטנציאל טיפולי. ד"ר נדיר אשכנזי מהמעבדה לחקר השתלות מח עצם סקר את הפוטנציאל הגלום בתאי האב לריפוי מחלות שונות וליצירת רקמות שונות. ועוד מיום המחקר: ד"ר משה שניר ממרפאת עיניים הציג את עבודתו על פרקציה וקרטרומרטיה בפגים וילודים, ד"ר עינת בירק מקרדיולוגית ילדים סביב-ניתוחית הציגה ניתוח חדשני להחלפה של מסתם אורטלי, וד"ר בנימין וולוביץ ממרפאת אסתמה סקר חידושים בטיפול במחלה. נלה אטלמלי, אחות ממחלקת פגים, הציגה את עבודתה שעסקה בהשפעת התוכנית ההתפתחותית על אמהות לפגים. במסגרת יום המחקר הוענקו חמישה מענקי מחקר להצעות מחקר מצטיינות, וכן הוצגו שתי עבודות מחקר אשר מומנו על ידי מרכז שניידר ביום המחקר השני שנערך לפני שנתיים. כמו כן צוינו שני פוסטרים מצטיינים. היום המרתק נגמל באטריום של מרכז שניידר בצפייה משותפת ובדין סביב הפוסטרים, שהציגו היטב את העשייה המגוונת בתחומים השונים בבית החולים. לקראת יום המחקר יצא לאור ספר תקצירים, המכיל יותר מ-100 תקצירים שונים המעידים גם הם על פעילות מחקרית רבה ומגוונת. והמבט כבר נישא אל יום המחקר הבא...

חילדות לבגרות בתסמונת טרנר

כנס בנושא תסמונת טרנר התקיים בתחילת יוני במרכז שניידר בהשתתפות אנשי מקצוע וכן נשים והורים לילדות עם תסמונת טרנר - מצב רפואי מולד, הנובע מבעיה כרומוזומלית. לתסמונת שתי השלכות עיקריות: קומה נמוכה ותפקוד לקוי של השחלות, הגורם להיעדר התבגרות ספונטנית וכמובן לבעיות בפוריות. התסמונת מטופלת בילדות על ידי הזרקות יומיות של הורמון גדילה, ובגיל ההתבגרות על ידי טיפול תחליפי בהורמוני מין. נשים עם תסמונת טרנר זקוקות לתרומת ביצית על מנת להרות. הכנס עסק בבעיות הרפואיות, הפסיכולוגיות והשיקומיות העולות במהלך החיים של הילדות והנשים עם תסמונת טרנר. פרופ' משה פיליפ ברך את באי הכנס, שבמהלכו הרצו ד"ר שלומית שליטין מהמכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת בשניידר ופרופ' בני פיש, מנהל היחידה לפוריות והפריה חוץ-גופית בביה"ח בילינסון. חלק חשוב מהכנס עסק בזכויות, שיקום והכוונה מקצועית - נושאים שהוצגו על ידי שרה אופיר, מנהלת מחלקת שיקום

בביטוח לאומי פ"ת, ומיכל פריד, מנהלת מרכז שיקום פ"ת. נקודת מבט אישית תוארה על ידי יו"ר האגודה של תסמונת טרנר, ד"ר רות שטיינגרט, וסוגיות הנשיות וההורות הוצגו על ידי הפסיכולוגית השיקומית נסיה גלברג ועל ידי העובדת הסוציאלית עפרה ארן. הכנס נערך בשיתוף המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת והקרן למפעלי שיקום, היחידה לשיקום הפרעות גדילה.

חדש באנדוקרינולוגיית ילדים

בחודש מאי 2003 ערך המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת כנס שנתי שני במיגון נושאים אנדוקרינולוגיים. הכנס התקיים בחסות חיפ"ק וחיפ"א ובנוכחות כ-400 משתתפים מרחבי הארץ. בכנס הרצו פרופ' משה פיליפ, ד"ר נעמי וינטרוב, ד"ר ליאורה לזר, ד"ר ליאת דה פריס, ד"ר דניאלה כהן, ד"ר שלומית שליטין וד"ר גליה יבלונסקי. בכנס הוצג ניסיון המכון בנושאים שונים, ביניהם טיפול בהפרעות גדילה, שימוש בכלי האולטרה-סאונד לאבחנה של התבגרות מוקדמת בבנות, הדרך אל הלבלב המלאכותי והחיבור שבין המחקר הבסיסי במעבדה לבין הטיפול הניתן לחולה. עוד נדונו נושאים עדכניים באנדוקרינולוגיה, כמו הדילמה שבה נמצא רופא הילדים בהחלטה על מין הילוד כאשר לתינוק הפרעה התפתחותית בגניטיקה; מחקרים בנושא משאבות אינסולין מחד וחישיני הסוכר מאידך; מקרים שבהם השימוש בתרופות נוגדות דיכאון הפריעו לגדילת ילדים; התמודדות עם גושים בבלוטת התריס; מגפת ההשמנה בילדים בעולם המערבי ודרכי ההתמודדות עמה, כולל סקירת החידושים בהבנת נושא מנגונון הבקרה של הרעב והשובע.

סרטן ודיכאון: אפשר להפריד ביניהם

בחודש יוני התקיים במחלקה ההמטואונקולוגית שבמרכז שניידר כינוס ארצי של כ-60 מבכירי העוסקים בפסיכואונקולוגיית ילדים. דר' דורון גוטהלף, היועץ הפסיכיאטרי של המחלקה האונקולוגית וממארגני הכנס, מספר כי ממצאי מחקר שנערך במחלקה מצביעים על כך שכשליש מהילדים הסובלים מסרטן סובלים מדיכאון קליני, מהפרעות חרדה או משניהם גם יחד. "חשוב מאוד לאבחן ולטפל בכך, אחרת ייגרמו השלכות שליליות על ההיענות לטיפול הרפואי", הוא מדגיש ומוסיף, כי ממש בימים אלו נערך בשניידר מחקר חלוצי בנושא

יעילותן ובטיחותן של תרופות נוגדות דיכאון וחרדה בקרב ילדים חולי סרטן.

בכנס הרצה ד"ר איל שמש מאוניברסיטת מאונט-סיני בארה"ב, מומחה עולמי לאבחון בעיות פסיכיאטריות בילדים עם מחלות כרוניות. הוא העלה את הקושי להבדיל האם סימפטומים דוגמת נדודי שינה, חולשה וכאבים נובעים ישירות ממחלת הסרטן או מתופעות הלוואי של הטיפולים, או שהם משניים לדיכאון. בכנס הוחלט

להקים קבוצת עבודה רב-מרכזית, אשר תגבש את הכלים והמדיניות לאבחון מצוקות רגשיות ובעיות פסיכיאטריות בקרב ילדים החולים בסרטן. "כפי שכל ילד המתקבל למחלקה עובר בדיקות דם רוטיניות, הוא יעבור גם סקר שיאתר אילו ילדים נמצאים במצוקה רגשית הדורשת אבחון וטיפול", אומר ד"ר דורון גוטהלף. בחלק השני של הכנס נדונה הגישה לילד החולה בסרטן סופני ונוטה למות. בקרב אנשי המקצוע חלוקות הדעות, עד כמה יש לשתף את הילד בעובדה שמחלתו סופנית, וכיצד לעשות זאת. גם כאן הוחלט להקים קבוצת עבודה שתגבש גישה משותפת לנושא. על מארגני האירוע נמנו גם ד"ר יצחק ניב, ד"ר אילנה פרבשטיין, אילנה בוכוול וענת קליין. הכנס נערך בחסות הקרן ע"ש י.ה. מיירוזף ובניו, המממנת את תוכנית המחקר הפסיכואונקולוגי במרכז שניידר.

הטיפולים, או שהם משניים לדיכאון. בכנס הוחלט להקים קבוצת עבודה רב-מרכזית, אשר תגבש את הכלים והמדיניות לאבחון מצוקות רגשיות ובעיות פסיכיאטריות בקרב ילדים החולים בסרטן. "כפי שכל ילד המתקבל למחלקה עובר בדיקות דם רוטיניות, הוא יעבור גם סקר שיאתר אילו ילדים נמצאים במצוקה רגשית הדורשת אבחון וטיפול", אומר ד"ר דורון גוטהלף. בחלק השני של הכנס נדונה הגישה לילד החולה בסרטן סופני ונוטה למות. בקרב אנשי המקצוע חלוקות הדעות, עד כמה יש לשתף את הילד בעובדה שמחלתו סופנית, וכיצד לעשות זאת. גם כאן הוחלט להקים קבוצת עבודה שתגבש גישה משותפת לנושא. על מארגני האירוע נמנו גם ד"ר יצחק ניב, ד"ר אילנה פרבשטיין, אילנה בוכוול וענת קליין. הכנס נערך בחסות הקרן ע"ש י.ה. מיירוזף ובניו, המממנת את תוכנית המחקר הפסיכואונקולוגי במרכז שניידר.

כנס העמותה לילדים בעלי נגעי דם

ד"ר אייל רוה, מנהל שירות אף אוזן גרון, וד"ר דן בן אמיתי, מנהל שירות עור ילדים, יצגו את מרכז שניידר בכנס היסוד של העמותה לילדים בעלי נגעי כלי דם ובני משפחותיהם. השניים נמנו על קבוצה של רופאים בכירים שהרצו בכנס על נגעי כלי דם ועל דרכי הטיפול בהם, ביניהם פרופ' משה לפידות, מהמרכז הרפואי רבין, ד"ר אורנשטיין, מנהל המחלקה לכירורגיה פלסטית במרכז הרפואי ע"ש שיבא, ד"ר רם ברובין מהמחלקה לכירורגיה פלסטית בהדסה עין כרם, פרופסור מילטון ווינר, מנהל המרכז למומי כלי דם מאוניברסיטת ארקנסו, ארה"ב, והפסיכולוגית איריס דותן.

...ומה במחוז

מהנעשה במחוז דן-פ"ת של שירותי בריאות כללית

הורחבו שירותי התפתחות הילד

לאחרונה הורחבו שירותי התפתחות הילד שמבצע מחוז דן-פ"ת במרכז שניידר לרפואת ילדים. במסגרת ההרחבה, מבצע המכון להתפתחות הילד בשניידר אבחונים לילדים לקוחות המחוז בתחומי ריפוי בעיסוק, שפה ודיבור, וכן פיזיותרפיה בהתאם לצורך. לעת עתה, השירות ניתן פעמיים בשבוע בשעות הערב והוא יורחב בעתיד בהתאם לדרישות. במחוז דן-פ"ת הוקם לאחרונה צוות רב מקצועי, המרכז את הטיפול בתחום התפתחות הילד וכולל את רופא הילדים ד"ר גרי דיאמונד, אדית מש האחראית על תחום קלינאות התקשורת, ועליזה טמיר האחראית על תחום הריפוי בעיסוק. רופאי הילדים בקהילה מפנים את הזקוקים לשירות אל הצוות המאבחן. בהתאם לאבחון, מופנים הילדים אל המכונים ואל בתי החולים המתאימים, ובהם כאמור גם מרכז שניידר.

הטיפול המהיר הציל את יערה

חייה של יערה גורפינקל, תינוקת בת חודשיים, ניצלו הודות לתושייתו של ד"ר ירון פינקלשטיין, סגן מנהל מחלקת אשפוז ב' במרכז שניידר ורופא הילדים במרפאת הכללית בנווה אפק (ראש העין). לאחר שנחשפה לראשונה בחייה לתחליף חלב, החלה יערה להקיא, איבדה את הכרתה והחלה לסבול

מהפסקות נשימה. "ראיתי שהילדה במצב של שוק והבנתי שאסור לאבד זמן. הזמנו נט"ן ורצתי עם האם ועם יערה אל הרכב שלי, כדי שנפגוש בנט"ן בדרך לשניידר. בדרך לאוטו ראיתי שהמצב מחמיר ושחייבים לייצב את הילדה. רצנו אל עגלת ההחיה במרפאה", סיפר ד"ר פינקלשטיין (בתמונה, עם יערה).

אליו הצטרפה דפנה אורינג, לשעבר אחות טיפול נמרץ ילדים במרכז שניידר, ששהתה במקום כלקוחה ביחד עם בעלה. ליערה ניתנו מייד עירוי נוזלים ומסיכת חמצן. במקביל, הגיע למרפאה צוות הנט"ן. ד"ר פינקלשטיין הצטרף אליהם ואף נשאר עם המשפחה בשניידר עד חצות. יערה אושפזה למשך שלושה ימים, במהלכם היא חזרה לאיתנה לחלוטין. בדיעבד, התברר כי היא אלרגית לתחליפי החלב וכי הפעילות הראשונית של ד"ר פינקלשטיין הצילה את חייה. "אין לנו מילים להודות לד"ר פינקלשטיין, לצוות במרפאה ובשניידר, למשפ' אורינג ולצוות הנט"ן", אומרת האם לירון. מוסיף ניר קריסטל, מנהל השיווק ושירות הלקוחות של מחוז דן-פ"ת: "מרפאת נווה אפק בראש העין היא מרפאה קהילתית במודל מיוחד, הפועלת בשעות של לפני העבודה ואחריה בהתאמה לציבור העובד. מרפאה זו ודומותיה במחוז מאוישות על ידי רופאים ראשוניים ורופאים מקצועיים, שרבים מהם עובדים גם בבתי החולים של קבוצת שירותי בריאות כללית, כמו מרכז שניידר".

מטריות בלבוש חדש

הן צצו להן כמטריות אחרי הגשם (יותר נכון: לפניו) - עשרות מטריות ססגוניות, יצירתיות להפליא ומרהיבות עין, מעשה ידיהם של ילדי שניידר. העבודות המקסימות נוצרו במסגרת פרויקט אמנות, הנערך מדי שנה על ידי המרכז החינוכי במרכז שניידר ומשתף ילדים מכל המחלקות. המטריות הנבחרות מעטרות את לוח השנה שמרכז שניידר מוציא לאור זו השנה השלישית ברציפות (זוכרים את פרויקט האינפוזיות מלוח אשתקד?). פרויקט לוח

השנה תשס"ד - 2003/4 מציג אינטרפרטציות יפהפיות לנושא המטריות, פרי רעיונה של ריקי לוי, המורה לאמנות שמנחה את הפרויקט. "הילדים התבקשו לעצב את המטריה מחדש", היא מספרת, "חלק מהמטריות הן עבודות משותפות של מספר ילדים וחלקן עבודות אישיות, כל עבודה וסיפורו של הילד שמאחוריה". הפקת הלוח התאפשרה הודות לתרומתם של סטודיו יניב, חברת טויס-אר-אס וחברת ישראלרנט. בדומה לשנה קודמת, נרתמה טויס-אר-אס לשווק את לוח השנה בסניפיה ולהעביר את כל ההכנסות לפרויקט המערך החינוכי במרכז שניידר. תודה לכל המעורבים בפרויקט - בראש ובראשונה, לילדים הנפלאים שנטלו מוצר יום-יומי והעניקו לו פירוש חדש וקסום (ראו גם שער אחורי).

מעבירים הילוך לחיים בריאים

כחלק מקמפיין האופניים של שירותי בריאות כללית, לעידוד חיים בריאים, מוצג זוג אופניים לילדים בלובי מרכז שניידר. רוצים זוג כזה? התקשרו 1-700-707-700

הדובי חוזר - ואומר תודה

מרכז שניידר הוקיר תודה למשרד הפרסום באומן בר ריבנאי על שלב ההמשך של "קמפיין הדובי", שגם הוא, כמו קודמו, נעשה בהתנדבות על ידי משרד הפרסום המלווה את שניידר מזה שנים.

ד"ר איתמר עופר, מ"מ מנהל מרכז שניידר, העניק למשה גאון מבאומן בר ריבנאי ציור מעשה ידי הילדים המאושפזים, ועליו - איך לא - הדובי של מרכז שניידר.

עוד משהו טוב מתבשל ב"ילדים שלנו"

בעמותת "ילדים שלנו" לא מפסיקים להתבשל דברים - ורק דברים טובים. ב-1 ביוני ציינה העמותה את השקת ספר הבישול "40 עד 40" באירוע חגיגי, שנערך במסעדה היפואית "קורדליה" של השף ניר צוק. 40 השפים, שתרמו מתכונים לספר הבישול, התייצבו לאירוע עם מיטב מטעמים מעשה ידהם וכיבדו בהם עיתונאים, אנשי תקשורת

ואת כל אלו שסייעו להפקת הספר. הספר "40 עד 40", פרויקט ייחודי שנוצר ברובו באמצעות תרומות, זכה לשבחים רבים מפי המבקרים. לדוגמה, בעיתון "לאשה" הוענק לו הדירוג הגבוה ביותר (5 תפוחים). למי שמחפש מתנה מיוחדת לחגים, שהיא גם תרומה לרווחת הילדים המאושפזים, מומלץ לרכוש את הספר המרהיב שכתבה וערכה אלינוער רבין. את הספר ניתן להשיג בחנות המתנות במרכז שניידר (קומה 3), טל' 03-9253107.

"ריקי" הביאה שוקולד ושמחה

השחקנית יעל שרוני, הידועה יותר כריקי מהסדרה "משחק החיים", נאותה לבקשתה האישית של נופר משה המאושפזת בשניידר זמן רב, ובילתה עימה יום שלם בדיאלוזה. "ריקי" הגיעה עם שוקולד מחנות השוקולד שבבעלותה, והשלימה את הביקור במחלקה האונקולוגית, שם גרמה להתרגשות בקרב הצוות לא פחות מאשר בקרב הילדים.

יום של ג'ודו, עם אריק זאבי והנבחרת

לא בכל יום מגיע אלוף אירופה למרכז שניידר... ולא בכל יום הוא מפסיד קרבות בזה אחר זה למתחרים צעירים ממנו. במרכז שניידר התרחשו שני הדברים הללו ביום אחד, כאשר אריק זאבי, אלוף אירופה בג'ודו, וחברי נבחרת הג'ודו הישראלית לאולימפיאדה, הגיעו לבקר ואף קיימו תצוגת ג'ודו ברחבת אולם הכניסה לקול תשואות הילדים. האמיצים שבין הילדים המאושפזים בשניידר, שהעזו להתמודד על המזרון מול זאבי, לא הפסידו: למעשה, כל אחד מהם הצליח להטיל את האלוף על הרצפה לקול מחיאות הכפיים. לאחר ההופעה, עלו חברי הנבחרת לבקר את הילדים המאושפזים אשר מרותקים למיטותיהם ופיצו אותם במזכרות, מדליות וחתימות. הספורטאים והילדים נפרדו, כנהוג, בקידה - ובעיניים נוצצות.

יום המשפחות: כיף, לימוד והתרגשות

בחודש יולי נערך במרכז שניידר יום משפחות לילדים בעלי תסמונת דיג'ורג' (חיך-לב-פנים) וויליאמס, המטופלים במרפאה לגנטיקה התנהגותית, בהנהלתם של ד"ר דורון גוטלהף ומרב בורג. במסגרת היום נערכו הרצאות מקצועיות להורים ופעילויות כיף לילדים ולאחיהם. הילדים נהנו משעת סיפור עם הסופרת שירה גפן, הופתעו במופע קסמים מיוחד והתרגשו מאוד כשפגשו בלירון, רון וגיא, כוכבי הסדרה "משחק החיים". במקביל, האזינו ההורים להרצאות מקצועיות ושיתפו זה את זה בהתמודדות היום-יומית עם התסמונות. היה זה יום של כיף, לימוד והרבה התרגשות ושמחה, ותודה לכל מי שתרמו להצלחתו.

התובעים הכלליים והגשר לשלום

שישה תובעים כלליים מארה"ב, אורחיה של הליגה לידידות ישראל-אמריקה, יצאו מלאי רשמים מביקור שערכו במרכז שניידר, שבמהלכו פגשו בחברי ההנהלה ובארווינג שניידר. הם הביעו את הערכתם הגדולה לעשייה במרכז והדגישו ש"בית החולים הזה מדגים יותר מכל מוסד אחר בארץ את הגשר לשלום" וכי הוא "מפיח תקווה שהשלום אכן ניתן להשגה".

ביקור מנהלים אדמיניסטרטיביים

"לאחר הביקור בשניידר אנו מרגישים גאים יותר מתמיד להיות שייכים לכללית" - תגובות ברוח זו הגיעו להנהלת המרכז ממנהלים אדמיניסטרטיביים ממחוז ירושלים, שבילו יום מאלף במרכז שניידר. הרעיון להזמין מנהלים מהכללית להתרשמות עלה בשיחה בין המנהל האדמיניסטרטיבי של מחוז ירושלים לבין איתן שליפר, המנהל האדמיניסטרטיבי בשניידר, שאומר: "כשהגעתי לשניידר גיליתי שיש

כאן עולם מופלא שלא היכרתי, גם אחרי חמש שנות עבודה בכללית. אמרתי לעצמי, שבדאי יש עוד רבים כמוני בתוך הכללית". התיאוריה הזאת התגלתה כנכונה. "למרות שאנו מכירים מקרוב את בתי החולים של הכללית, נחשפנו לעולם אחר מכל הבחינות - חזותית, שירותית, רפואית, אנושית וטכנולוגית", התבטא אחד מהמבקרים. "אחת המשימות הגדולות שלנו כעובדים היא להיות שגרירי שניידר בתוך הכללית, כי עד שאתה לא כאן אתה לא יודע מה באמת מתרחש בין כתלי מרכז שניידר", מסכם איתן שליפר.

יום הולדת שמח עם עוץ לי גוץ לי

ביוזמת "קרן המשאלות של גילה אלמגור" ו"עמותת חיים", הופיעו שחקני ההצגה "עוץ לי גוץ לי" בפני הילדים המאושפזים בשניידר.

החיוך הוא זהה, בעברית ובערבית

נציגי ירחון אשארקה בערבית, מגזין העוסק בנושאי האישה, הבית והילדים, ביקרו בשניידר ושימחו את הילדים המאושפזים עם שקיות מלאות כל טוב, שהכילו גם ספרי קריאה בעברית ובערבית. כל ילד קיבל שקית מתאימה, לפי שפת האם שלו. יוזמה משמחת נוספת היתה זו של מספר סיפורים (בתמונה), שהגיע לבקר את ילדי המגזר הערבי בשניידר והעלה על פניהם חיוכים.

בטוח שזה חשוב לכולנו!

בבוקר ה-12.6.03 הפך אולם הכניסה למרכז תצוגה והפעלה בנושא בטיחות הבית. האירוע, שנערך על ידי ארגון "בטרים" ומרכז שניידר, כלל דוכני הסברה, הדגמה ומכירה של אביזרי בטיחות וכן סדנאות יצירה ש"נדדו" בעזרת עגלה גם למחלקות ולמרפאות.

ראש חטיבת בתי החולים ביקר בשניידר

ד"ר הלפרן, לשעבר מנהל בית חולים העמק, מונה לפני חודשים מספר לסמנכ"ל וראש חטיבת בתי החולים בהנהלה הראשית של הכללית. במסגרת תפקידו החדש הוא הגיע לביקור במרכז שניידר ופגש, בין השאר, את ד"ר יפה אורבך במעבדת שניידר.

מנהלי אינטל שיפשו את העיניים

הקשר בין עולם הטכנולוגיה המתקדמת לבין מרכז שניידר רק הולך ומתהדק, בהיותו של המרכז בטא-סייט (שדה ניסוי) לפיתוחים העדכניים ביותר בתחום מערכות המידע הארגוניות והרפואיות. סגן נשיא אינטל העולמית ומנהל הטכנולוגיות של אינטל באירופה ביקרו לאחרונה בשניידר ונדהמו מרמת השימוט הגבוהה של טכנולוגיות אינטל, ההופכות בשניידר לכלי עבודה מתקדמים, כדוגמת מערכת אופק. "שירותי בריאות כללית היא הלקוח האזרחי הגדול בתחום בישראל בתחום מערכות מידע - ומרכז שניידר, כחוד החנית של הכללית, הוא לקוח נחשב ומוערך על ידי ספקי הטכנולוגיות העולמיים", אומר איתן שליפר, המנהל האדמיניסטרטיבי.

ניתוחים אנדוסקופיים: מכשור זעיר, יתרונות גדולים

אחד מכל עשרה ניתוחים שבוצעו במרכז שניידר בשנת 2002 היה ניתוח אנדוסקופי, בכירורגיה זעיר פולשנית. ד"ר נפתלי פרויד, מנהל המחלקה הכירורגית, סוקר בקצרה את הענף החדשני הזה ואת יתרונותיו

לפרוסקופיה אבחנתית או טיפולית מתבצעת בעקבות כאבי בטן חריפים או כרוניים, רפלוקס קיבתי-ושטי, מחלות דלקתיות של המעי, מחלות ממאירות, קביעת מיקומם של קטטרים לדיאליזה או שאנטים, בעיות בכבד או דרכי מרה, אשך סמיר, פתולוגיה שחלתית ואבחון של אינטרסקס.

בכירורגיה טוראקוסקופית ניתן לבצע ביופסיות או כריתות של גושים הנמצאים בריאה או במדיאסטינום. הטכניקה החדשה לתיקון עיוותים במבנה בית החזה, כמו Funnel chest ("חזה סנדלרים"),

הנעשית בשיטה זו, מבטיחה הצלחה ושיעור סיבוכים

נמוך לעומת טכניקות אחרות. במחלקה

הכירורגית במרכז שניידר בוצעו עד כה 28

תיקונים מוצלחים של חזה סנדלרים. בעיה

נוספת המוצאת פתרון באמצעות כירורגיה

טוראקוסקופית היא הזעת יתר ראשונית

בכפות הידיים (hyperhidrosis) - תופעה נפוצה

יחסית בארצנו, המתחילה בגיל ההתבגרות

או קודם לכן, גורמת לילדים הסובלים ממנה

פגיעה חברתית קשה ואף מהווה מכשול בבחירת

מקצועות מסוימים בעתיד. לאחר שלילה של פעילות יתר של

בלוטת התריס והיעדר מחלה סיסטמית אחרת, ניתן לבצע ניתוק

של עצב הסימפטיקוס בשני צדי עמוד השדרה, ולגרום בכך

להפסקת הזעת היתר בכפות הידיים. שיעור הצלחת הניתוח קרוב

ל-100 אחוז - והאשפוז הממוצע הינו 24 שעות. זו רק דוגמה

אחת למיגוון הפתרונות שמאפשרת כיום הכירורגיה האנדוסקופית.

כירורגיה אנדוסקופית היא ענף חדש המתפתח במהירות בכירורגיה הכללית. היתרונות החשובים ביותר של שיטה זו הם מהלך החלמה קצר, סיבוכים פחותים בפצע הניתוח, הפחתה ניכרת בכאבים שלאחר הניתוח ותוצאה קוסמטית טובה יותר. כבר בסוף שנות ה-60 נעשה שימוש בלפרוסקופיה בילדים, אך השימוש הנרחב החל בסוף שנות ה-80, בעקבות פריצת הדרך הגדולה שחלה בתחום הכירורגיה הכללית. הפיתוחים הטכנולוגיים ומזעור המכשור

תרמו ללא ספק לפופולאריות ההולכת וגדלה של ניתוחים

אנדוסקופים בכירורגיה הפדיאטרית.

במהלך 2002 בוצעו במחלקה לכירורגיית ילדים

ונוער במרכז שניידר 188 פעולות

אנדוסקופיות, שכללו 22 סוגים שונים של

ניתוחים. מספר זה מהווה כ-10 אחוז מכלל

הניתוחים השנתיים, כ-42 אחוז מניתוחי

הבטן הגדולים וכ-80 אחוז מניתוחי החזה

הגדולים שנעשו במרכז. הכירורגיה

האנדוסקופית, המוכרת גם ככירורגיה זעיר

פולשנית (כז"פ), כוללת ניתוחים לפרוסקופים (בחלל

הבטן) וטוראקוסקופים (בחזה). בכז"פ מוחדרת דרך חתך קטן

מצלמה, המאפשרת ראייה טובה בכל חלל הבטן או החזה. מכשירים

נוספים מוחדרים דרך חתכים זעירים נפרדים כדי לבצע את אותן

פעולות כירורגיות, המהוות את בסיס הכירורגיה ה"קלאסית", דהיינו

הפרדה, חיתוך, צריבה ותפירה. כל המתרחש בתוך חלל הבטן

או החזה ניתן לצפייה על גבי מסכי טלוויזיה לצד מיטת המנותח.

רחלי זכתה בחיים, כנגד כל הסיכויים

רחלי כבר מחייכת. צילם: אבשלום ששוני

לילדה, הוחל במירוח נגד הזמן לאתר דם טבורי משליה של תינוק שיתאים לרחלי. התרומה שאותרה בניו יורק הוטסה

לישראל וההשתלה בוצעה בגופה של התינוקת בת השלושה חודשים. כיום, שנה לאחר ההשתלה, רחלי היא ילדה בריאה.

בדיקות MRI שנעשו לה לאחרונה מעידות שמוחה מתפתח באופן תקין. לעומת מה שנראה בתחילה כטיפול "כנגד כל הסיכויים", הרופאים צופים לה כיום חיים רגילים ובריאים.

רחלי יוסף מאור יהודה, תינוקת בת שנה וחצי, נולדה עם מחלה גנטית הנקראת "תסמונת וולמן". המחלה מתבטאת במחסור באנזים, האחראי על עיכול השומנים שהגוף צורך. השומן המצטבר בתאים פוגע באופן בלתי הפיך במערכות חיוניות וגורם לפיגור התפתחותי קשה. מרבית החולים בתסמונת וולמן נפטרים לפני גיל שנתיים, וידוע רק על ילדה אחת בעולם שהחלימה בעבר מהמחלה. ביחידה להשתלות מח עצם במרכז שניידר, בהנהלת ד"ר גרי שטיין, החל לפני יותר משנה מבצע דרמטי להצלת רחלי. עד אז, נסיונות שנעשו בארץ ובעולם להשתלת מח עצם בילדים עם תסמונת וולמן לא עלו יפה. "החלטנו לנסות שיטה חדשנית, שעדיין לא נוסתה בעבר", מספר ד"ר שטיין, "בשיטה זו נעשה שימוש בדם שלי, כאשר מייד לאחר הלידה של התינוק התורם, מפיקים מהשליה את הדם הנחוץ". בשל חשש מנזק מוחי שייגרם

לראשונה בשניידר: טיפול משפחתי לנפגעי הטרור

למשפחות של ילדים החולים במחלות כרוניות, נכויות ומחלות אחרות. הגישה המנחה את היחידה היא התייחסות לילד החולה כאל חלק ממערכת רחבה יותר - המשפחה שמסביבו. אחת ממטרותיה המרכזיות הינה סיוע בהקטנת הלחץ והחרדה שבהן נתונה המשפחה עקב מצבו הרפואי של הילד. הסדנה מיועדת לכל מי שבן משפחתו נפגע בפעולת טרור, וממומנת על ידי הקרן לידידות בראשות הרב יחיאל אקשטיין, המגייסת תרומות מנוצרים אוהדי ישראל למען עלייה, קליטה ורווחה במדינת ישראל. לפרטים ניתן להתקשר ליחידה לתמיכה משפחתית במרכז שניידר, טל' 03-9253186

מציאות הטרור שנכפתה עלינו מחייבת לא רק היערכות רפואית אלא גם היערכות פסיכולוגית. בשנתיים האחרונות קלט מרכז שניידר מספר רב של ילדים, שנפגעו בפעולות איבה במקומות שונים בארץ וזכו לטיפול רפואי ונפשי הולם. למרות זאת, עד כה לא טופלה המשפחה כולה כיחידה הומוגנית. על רקע זה החלה לאחרונה היחידה לטיפול משפחתי במרכז שניידר בסדרת סדנאות, המעניקות טיפול משפחתי, פרטני וקבוצתי, למשפחות של ילדים נפגעי טרור - משפחות החוות שינויים וקשיים רבים, והופכות לעיתים לפוסט-טראומטיות בעקבות הפגיעה.

בכל סדנת תמיכה משתתפות בין שלוש לחמש משפחות, כאשר העבודה נעשית סביב נושא הטרואומה שחוותה המשפחה, תוך מתן כלים להתמודדות בעתיד. ההשתתפות בסדנה מאפשרת לבני המשפחה לעבור תהליכים רגשיים הקשורים בעיבוד הטרואומה, וזאת בסביבה מוגנת ובטוחה. מפגש עם משפחות שעברו התנסות טראומטית דומה מאפשר אזור רגשות, החלפת דעות והעשרת הרפרטואר של דרכי ההתמודדות.

סדנאות התמיכה פותחו על ידי אנשי המקצוע של היחידה לתמיכה וטיפול משפחתי ע"ש לידי שרה כהן, במרכז שניידר לרפואת ילדים. היחידה הוקמה לפני כשלוש שנים במטרה לספק תמיכה

חדש: מרכז לליקויי למידה

הילד מתקשה בלימודים? היום ידוע שאבחון נכון וטיפול מתאים יכולים לשפר את המצב פלאים. במסגרת המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר (ובשיתוף פעולה הדוק עם המרפאה לנוירולוגיה) נפתח לאחרונה מרכז לאבחון, טיפול וחקר ליקויי למידה, המיועד לילדים בגיל 6-18.

תהליך האבחון והטיפול במרכז נעשים על ידי צוות רב-תחומי הכולל פסיכולוגים, רופאים ואנשי חינוך, מתוך התייחסות לאופיים הרב-מימדי של ליקויי

למידה ובמטרה להעניק מענה הולם והדרכה לילד ולסביבתו. במקביל נערך במרכז מחקר שוטף בתחום ליקויי הלמידה, בשיתוף עם אוניברסיטת תל-אביב. במרכז החדש מתבצעים אבחון פסיכודידקטי למיפוי קשיים במיומנויות הלמידה הבסיסיות, הערכה של התפקוד הנוירופסיכולוגי (תפיסה, זיכרון, יכולת ארגון, אינטגרציה בין-חושיית, קשב וריכוז, מוטוריקה עדינה, מהירות ועוד), הערכה של התפקוד האינטלקטואלי (מבדקי כישורים ופוטנציאל) והערכה של התפקוד הרגשי-התנהגותי-חברתי, לזיהוי השפעת מרכיבים אלו על הלמידה. הילדים המאובחנים במרכז זכאים לפגישת הערכה פסיכיאטרית, המתייחסת לקשייהם תוך שקילת הצורך בטיפול נפרד (תרופתי או אחר). זאת ועוד: להורים המעוניינים לחזק ולשפר את מיומנויות הניהול וההתארגנות של ילדיהם, תוך חיזוק התקשורת הרגשית החיובית ביניהם, מציע המרכז הדרכת הורים פרטנית וממוקדת. למרכז לליקויי למידה ניתן לפנות בטל' 03-9253865

יש פתרון לחרדה חברתית

חרדה חברתית הינה בעיה שכיחה בקרב ילדים ומתבגרים. ללא טיפול מוקדם ומתאים, היא לרוב הולכת ומחריפה. למרות שידוע כי שיטת הטיפול הקבוצתי הינה יעילה מאוד בפתרון הבעיה, לא הייתה עד כה כתובת טיפולית כזו לילדים ומתבגרים בישראל. במרפאת חרדה שבמחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר החלו לפעול סדנאות ייחודיות לפיתוח מיומנויות להתמודדות עם חרדה חברתית, באמצעות טיפול התנהגותי-קוגניטיבי. ילדים ומתבגרים הסובלים מחרדה חברתית מרגישים אי נוחות במיגוון מצבים המערבים אינטראקציה חברתית: הם מתקשים לדבר בפני קבוצה, לבקש בקשה מאדם אחר, להתחיל קשר רומנטי ואפילו לאכול ולשתות בנוכחות אחרים. מצבים אלה נוטים לעורר אצלם שורה של תגובות גופניות כמו דופק מואץ, הסמקה, הזעה, רעד ועוד, מחשש שהסביבה לועגת להם ומעריכה אותם באופן שלילי. בשל כך, הם נוטים להימנע משורה ארוכה של מצבים חברתיים ונכנסים למעגל קשה של חוסר במיומנויות חברתיות, המוביל לפגיעה תפקודית. "ילדים ומתבגרים עם חרדה חברתית יימנעו מהצבעה ודיבור בפני הכיתה למרות ידיעותיהם, ויתקשו להשתתף באופן פעיל במסיבות ובאירועים חברתיים", אומרת ד"ר צופי מרום, פסיכולוגית קלינית בכירה במרכז שניידר ובביה"ח גהה ומומחית בנושא חרדה חברתית, "ללא עזרה תתעצם מגמה זו ותלווה אותם לבגרותם, עם פגיעה מובהקת באיכות חייהם ובתפקודם". ההשתתפות בסדנאות פתוחה לבני 16-18 העומדים בקריטריונים. בהמשך מתעתדת המרפאה לקיים קבוצות לגילאים צעירים יותר. לפרטים: טל' 03-9253865 או לד"ר צופי מרום בטל' 03-9258312/72

תודה ל-20 הגימלאים החדשים

הגימלאים החדשים - רופאות ואחיות, מנהלות ועובדות, נשות משק ומעבדה, מזכירות וגם רוקח, מייצגים חתר נרחב של ההון האנושי במרכז שניידר. שיהיה בהצלחה!

- ❖ קלרה וייניגר, אחות, מכון אנדוקרינולוגיה ❖ הניה אנגלברג, סגנית מנהלת הסיעוד, הנהלת הסיעוד ❖ ד"ר ניצה זיו, מנהלת יחידת אולטרסאונד, מכון רנטגן ❖ צפורה אפל, אחות במכון לב
- ❖ חנה כפיר, פסיכולוגית ❖ אלי רוזן, רוקח
- ❖ שושנה גיל, אחות, מחלקת ילדים א'
- ❖ חוה סופר, אחות, מחלקת פגים
- ❖ רחל מנדולה, מנהלת השירות הסוציאלי
- ❖ דליה פלד, אחות, מכון אנדוקרינולוגיה ❖ חנה רוטקוף, אחות, מחלקת פגים ❖ יוכבד עובדיה, אחות, מחלקת ילדים ג' ❖ לאה בנבנישתי, אחות, מחלקת פגים
- ❖ ברכה שרייבר, אחות, מחלקת אף אוזן גרון
- ❖ ד"ר בלה איזנשטיין, מנהלת יחידת נפרולוגיה ❖ תהילה דן, עובדת מעבדה, מעבדה דחופה ❖ איה גרינפלד, מנהלת הסיעוד, הנהלת המרכז
- ❖ רות יוסף, סגנית מנהלת מטבח, מטבח ומשק ❖ חדוה מרקוס, עובדת מעבדה, המכון לגסטרואנקולוגיה ❖ נורית בן צבי, מתאמת השתלות מח עצם, המחלקה ההמטואונקולוגית.

פרסים, רבותי, פרסים!

פרס מצוינות לאילנה בוכוול

העמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי בישראל בחרה באילנה "שלנו", אילנה בוכוול מהמערך האונקולוגי בשניידר, לקבלת פרס מצוינות מטעם חברת "ניסן סילג". הפרס, המוענק השנה זו הפעם הראשונה, הוענק לאילנה במסגרת יום עיון שנתי שהתקיים ב-2 ביולי במלון דויד אינטרקונטיננטל בתל אביב. החברים משניידר שנכחו במעמד זה שמעו הרבה מילות שבח על אילנה. נשתף אתכם בכמה מהן: "היא מצטיינת ביוזמה, יצירתיות, כושר מנהיגות, השקעה ונאמנות למשימה. ובכלל, קשה לחשוב על תוכנית או שיטת טיפול חדשה, שאילנה לא דחפה לנסות, ללמוד ולהפעיל. היא פשוט מודל לחיקוי". כולנו גאים.

פרס מספרד לפרופ' לרון

פרופ' (אמריטוס) צבי לרון, מייסד המכון האנדוקרינולוגי ומנהל היחידה למחקר באנדוקרינולוגיה וסוכרת במרכז שניידר, קיבל במחצית חודש יוני פרס הוקרה על תרומתו העניפה במקצוע. את הפרס - דיפלומה ומגן הוקרה - העניקה לו האגודה הספרדית לאנדוקרינולוגיה פדיאטרית.

הוקרות תודה רבות מגיעים למרכז שניידר - מהורים, מילדים, וגם מתורמים המודים על האפשרות שניתנה להם לסייע ולתת. מדגם מייצג אנו מביאים במדור זה

לעולם לא יהיו מילים ראויות

ד"ר ירון פינקלשטיין היקר עד מאוד!

בכל פעם כשהתיישבתי לכתוב לך מכתב תודה, לא הצלחתי להביע במילים את גודל התודה וההערכה המגיעה לך, ואכן, מה שלא אכתוב, לא יהיה טוב מספיק. את הערב הנורא ההוא לא אשכח לעולם. בתוך המראה הזה: בתי הקטנה חסרת אונים, מקיאה, בהכרה מעורפלת, חיוורת וחסרת חיים ממש, היית אתה - ברוגע, בשלווה, בנעימות, ללא לחץ (כך לפחות זה נראה) ובכזו מקצועיות - זה שהציל את חייה. איני יכולה שלא לחשוב מה היה קורה אילו לא הגעתי בזמן ואילו היה זה רופא אחר, שלא היה מצליח במשימה... בנוסף, השעה שלך עם יערה בנט"ן, הטיפול שלך במיון, הדאגה, הביקורים במחלקה בזמן האשפוז - כל אלו אינם בדורים מאליהם, ולא כל רופא היה נוהג כך. לכן, לעולם לא יהיו מילים ראויות מספיק כדי להביע את תודותינו. תמיד נהיה חייבים לך את חייה והיי כל המשפחה. באהבה, יערה גורפינקל, ושאר המשפחה: הדר, שקד, לירון וארנון

הערת המערכת: את סיפור הצלת חייה של יערה תמצאו בעמ' 5

ח"י עצים על מסירות ורגישות

משפחת כהן שם-טוב מצאה דרך מקורית להודות לד"ר הדסה גולדברג, מנהלת שירות האפילפסיה במרכז שניידר, על הטיפול בכנס תומר. ביום העצמות תשס"ג הם נטעו בהרי ירושלים ח"י עצים לכבודה. בתעודת הנטיעה של הקק"ל, שהוגשה לד"ר גולדברג, הם כתבו: "מודים לך על המסירות, הנאמנות והרגישות ועל כך הערכתנו הרבה".

תודה שנתתם לי הזדמנות לתת

הזבונים של רחל הגיעו ליעדם

שמי רחל ואני בת 13 מניו ג'רסי. לאחרונה הגעתי לגיל בת מצווה. רציתי להודות לכם על ההזדמנות שנתתם לי לעזור לילדים הצעירים בישראל. הקופסה המצורפת מכילה מאות

בובות ודובונים, שאספתי בעזרת תרומות מחבריי וחברותיי. התרומות הללו הן חלק מפרויקט בת המצווה שלי ואני מבקשת להעניק אותן כמתנות לילדים החולים במרכז שניידר. אני מקווה שהם ייהנו מהמשחק עם חברים רכים ונעימים כמותם.

רחל קירשנר, ניו ג'רסי

הערת המערכת: רחל היא רק אחת מבנים ובנות ברחבי העולם, שעם הגיעם למצוות מבקשים לכרוך את חגם הפרטי במצווה של נתינה. מזכיר גם את ג'ואל סילבר מאוסטרליה, שתרם חלק מכספי מתנות הבר מצווה לשניידר, את אחותו טרן אשר הגדילה לעשות ותרמה את כל כספי בת המצווה שלה לשניידר, ואת טיילר גולדן מקנדה, אף הוא ילד בר מצווה, ששלח תרומה נדיבה למען הילדים המאושפזים.

לתת חיים - וגם איכות חיים

באחת המטלות המורכבות ביותר במרכז שניידר - הטיפול בילדים חולי סרטן ובבני משפחותיהם - נושא צוות רב-תחומי הכולל רופאים, אחיות, עובדות סוציאליות, מורות, אנשי מעבדה ומזכירות, ומשלב מצוינות רפואית וטיפולית עם נתינה רגשית יוצאת דופן. הכירו את המערך ההמטואונקולוגי

המבוגרים - אלא ביעד ברור: החלמה. "קודם כל להביא מרפא; ומייד לאחר מכן להיות מודעים לתופעות הלוואי. המחקר הקליני מתמקד בשני ההיבטים הללו: לתת חיים - וגם איכות חיים."

כל ילד עובר את אותן התחנות

המערך, האוטונומי ברובו, מרכז תחת אותה קורת גג את כל הטיפול הנדרש לילד חולה סרטן ולמשפחתו. זהו מסלול שכל ילד חולה סרטן עובר בכל תחנותיו בשלבים השונים של הטיפול. אותה קבוצת רופאים מטפלת בו ברטציה מסוימת, ולפיכך, כל הדיונים הטיפוליים נערכים ביחד. בצד מנהל המערך, ד"ר יניב, ורכזת האונקולוגיה, אילנה בוכוול, דמויות המפתח הנוספות הן ד"ר בתיה שטרק, מנהלת היחידה לממאירויות המטולוגיות, ד"ר איאן כהן, מנהל אשפוז יום אונקולוגי, ד"ר חנה תמרי, מנהלת היחידה ההמטולוגית, ד"ר ג'רי שטיין, מנהל היחידה להשתלות מח עצם, וד"ר סמדר אביגד, מנהלת מערך המעבדות. למרות אחוזי ההחלמה היפים (כמו במרכזים הטובים ביותר בעולם), יש גם סוגי גידולים שמהם מחלימים רק כ-25 אחוז מהילדים בממוצע. הכרוך בפרידה מילדים, ששהו עם הצוות זמן רב, הוא קשה מנשוא. "אי אפשר להתרגל; מי שירגיל לא צריך לעבוד כאן", אומרת אילנה בוכוול, האחיות האחראיות במערך. האחיות האונקולוגיות מתאפיינות ברגישות

המושג "תקווה" מוחשי יותר. ד"ר יניב ומטופל צעיר

עצומה מחד, ומאידיך - באחריות מקצועית ברמה הגבוהה ביותר בשטח הסייעות. הן, כמו הרופאים ושאר אנשי הצוות, משתדלות שלא 'לקחת הביתה' את העבודה, ולרוב לא מצליחות בכך. עם זאת, במקום שבו התחושות כה חזקות, גם רגעי האור בוחקים במיוחד. 1,500 ילדים שטופלו במחלקה והחלימו אחראים לתחושת הסיפוק של הצוות. "חלקם כבר הורים לילדים - יש לנו כבר יותר מ-100 'נכדים' - והם מגיעים לבקר, שולחים תמונות, ומראים

הכל החל לפני כ-30 שנה, במרתף של בילינסון: פרופ' רינה זייצוב הקימה את המחלקה האונקולוגית לילדים, הראשונה בישראל. כיום זהו מערך המטואונקולוגי לילדים, הגדול מסוגו בארץ, הפועל בין כותלי מרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת שירותי בריאות כללית. הוא כולל מחלקת אשפוז, אשפוז יום, מרפאה, יחידה להשתלת מח עצם ומעבדות - צוות של כ-100 רופאים ואחיות, עובדות סוציאליות ומורות, אנשי מעבדה ומזכירות, העומדים במשימה מורכבת מבחינה רפואית ונפשית כאחד - לטפל בילדים חולי סרטן ובבני משפחותיהם.

"אנו מטפלים בכל סוגי הסרטן בילדים ובכל מיגוון מחלות הדם שיש בילדים, שאינן קשורות בסרטן", מסביר ד"ר יצחק יניב, מנהל המערך ההמטואונקולוגי, "השילוב, המקובל ברוב המרכזים בעולם, נובע משתי סיבות: האחת, שאונקולוגיית ילדים מטפלת באוכלוסייה

קטנה יחסית; והשנייה, סרטן הדם מהווה כרבע ממקרי הסרטן בילדים". שני סוגי הסרטן הנפוצים בקרב ילדים הם גידולי מוח ולוקמיה, בעוד שארבעת סוגי הסרטן הנפוצים במבוגרים הם ריאה, מעי, שד וערמונית - שאף לא אחד מהם קיים בילדים. אולם אין זה ההבדל היחיד בין אונקולוגיית ילדים ומבוגרים: כשמדובר בילדים חולי סרטן, המושג "תקווה" מוחשי יותר: כשני שלישי מהם מבריא

ממחלתם. במקרים של לימפומה מסוימת או גידולי כליה, כ-95 אחוז מחלימים, ובחלק מסוגי הלוקמיה מדובר בכ-85 אחוזי החלמה. "זה נותן כוח למלחמה, וגם במקרים שאחוזי ההחלמה נמוכים אנו לעולם לא מוותרים. אין מקרה אבוד מראש, וכאשר הורים שואלים 'מה הסיכוי' אנו עונים שמעבר לכל הסטטיסטיקות, לחולה ספציפי יש תמיד סיכוי לצאת מזה", מדגיש ד"ר יניב. מעבר לכך, אצל ילדים לא מדובר בהארכת חיים, כמו אצל חלק מחולי הסרטן

בזכותם של אנשים טובים

מערכת עניפה של מתנדבים מסייעת לתת את המיטב לילדים חולי סרטן ולמשפחותיהם. עזר מציון מארחת משפחות באורנית - המלונית הסמוכה, האגודה למלחמה בסרטן ועמותות חיים מסייעות בפעילויות שמחוץ לתקן, יחידת השתלות

נפתחה לאחרונה בזכות תרומות, וכמובן, ימי ההולדת שמארגנת גילה אלמגור לילדי המחלקה. יש גם עסקים טובים באמצע הדרך: למשל, עובדי בנק הפועלים המפעילים משחיקיה במחלקות האשפוז; או מאפיית עיני, שבכל יום רביעי מזה שמונה שנים, כמו שעון, מביאה למחלקה שני מגשי עוגות.

לילדיהם את המשפחה השנייה שלהם - אנחנו", אומרת אילנה, "היום, למשל, שלישי מהצוות הולך לבת מצווה של ילדה, שטופלה כאן כתינוקת לפני עשר שנים".

התמודדות כפולה

ההתמודדות של הצוות כפולה: מצד אחד, לטפל בילד החולה, ובמקביל, לתמוך במשפחה שעולמה לפתע חרב עליה. מערך שלם, הפועל בעבודת צוות ובגישה רבת-תחומית, אמון על ליווי המשפחה לאורך הדרך הארוכה. התקווה והאמונה בהחלמה הם חלק מהטיפול, אומרים במחלקה. המשימה מושגת בעזרת אחיות מעורבות מאוד, עובדות סוציאליות המלוות אישית כל חולה ומשפחתו, ושני פסיכיאטרים

ק"ג) שקיבל השתלת מח עצם. ומה תגידו על שני תאומים זהים, בשנת חייהם השלישית, שאותו סוג לוקמיה פרץ אצלם בהפרש של ארבעה חודשים. שניהם ניצלו לאחר שקיבלו השתלת מח עצם מהאב - הגבר היחיד בעולם שילד את ילדיו מחדש. כשהם מגיעים לבקר כיום, בגיל שמונה, הלב של הצוות מתרחב. "אנו מובילים בפרוטוקולים שונים, ארציים ובינלאומיים; משתתפים בכנסים בכל העולם; נוסעים לשנחאי ללמד את הסינים, להרצות במוסקבה, להדגים בטורקיה - ונחשבים בין עשרת המרכזים הגדולים באירופה מבחינת מספר ההשתלות, וברמה של המרכזים המובילים בעולם", אומר ד"ר יניב, שאף חבר בארגון

ההשתלות הבינלאומי כנציג ישראל. היבט חשוב במערך הוא פיתוח הפן האקדמי והמחקרי. "מה שהוא מחקר היום, בתוך שנה כבר יהיה טיפול", מסביר ד"ר יניב, "רק כך נוכל לעמוד מאחורי ההבטחה שלנו לתת לילד חולה סרטן את הטיפול הטוב ביותר בעולם".

השאיפה: "מסלול ירוק" למטופלים

המערך האונקולוגי, אם כן, אינו מחלקה "רגילה". לדוגמה, הרופא במערך מהווה פונקציה קרובה ונגישה לילד המטופל, יותר מאשר בכל מחלקה אחרת - ולא רק בשל האווירה נטולת הדיסטנס. ד"ר יניב: "אנחנו הרופא המטפל של הילד לכל דבר ועניין, לאורך כל תקופת הטיפול. אם ילד שבר רגל בבית או כואבת לו האוזן, הפנייה תהיה תמיד אלינו. אנו ערוכים למענה 24 שעות ביממה. הכוון פה אינו רק רופא תורן במחלקה; מספר הטלפון הנייד שלו נמצא אצל כל אחד מאלף הילדים שבטיפולנו". בהמשך לכך, הוא מבקש לסיים בפנייה לעמיתים במרכז שניידר. "בכל יום נמצאים איתנו כ-120 ילדים בממוצע, חלקם הגדול במהלך של טיפול אינטנסיבי הנמשך שנה או שנתיים. היינו רוצים שילד כזה, שחי כאן לאורך זמן, יקבל 'מסלול ירוק' כשהוא מגיע ליחידות אחרות בתוך שניידר, מתוך הבנה שהוא לא אורח לרגע אלא ממש בן בית - ושחשוב להקל עליו ככל הניתן".

המסייעים לצוות בהתמודדות הקשה ובהכוונה. על חשבון זמנו הפנוי, מקיימות אחיות ועובדות סוציאליות קבוצות תמיכה ייעודיות לילדים החולים, להורים, לאחים, ואפילו לסבים וסבתות - כל קבוצה והבעיות הייחודיות לה. אילנה בוכוול מספרת על קבוצות מיוחדות להורים שכולים, שהתקשו להתמודד עם הפרידה הכפולה - הן מהילד שנפטר והן מהצוות ומהסביבה שהיו ביתם השני לאורך זמן רב. פעילות חוץ-מסגרתית נוספת היא פרויקט הביקורים בכיתות של ילדים חולי סרטן, מיזם שהעניק למרכז שניידר פרס ראשון בכנס האיכות של הכללית (ראו "טף איכות" בעמ' 18). במחלקת אשפוז יום, הכוללת 15 מיטות ועובדת 16 שעות ביממה, ניתנים רוב הטיפולים הכימותרפיים, מה שמאפשר לילד לקבל טיפול ולשוב לביתו מבלי להפסיד לימודים. יש גם קבוצה של ילדים המקבלים טיפול תוך ורידי בבית, כימותרפיה ועירוי דספרל. לנגד עיני הצוות עומד תמיד הרצון שהילד ישהה בבית, על מנת לאפשר לו חיים רגילים ככל הניתן. עם זאת, בכל רגע נתון יש במחלקת האשפוז כ-20 ילדים מאושפדים, בתפוסה כמעט מלאה. מטפלות באמנות, במוסיקה ובדרמה, מסייעות להם לעבד את הפחדים ולבטא רגשות. קבוצת מורות (כולל מורה דוברת ערבית) מלווה את הילדים ומאפשרת להם להמשיך וללמוד. "יש ילדים שעושים כאן בחינות בגרות", מספרת אילנה, "מי שמעדיף דווקא לשפר מיומנויות מחשב, למשל - מקבל את כל ההדרכה והתמיכה". הרעיון הוא חיים נורמליים ככל הניתן והתייחסות למחלה כאל מצב שיש להתמודד עימו ולא להתבייש בו. "היום יש יותר מודעות מאשר פעם, יש יותר חשיפה תקשורתית, מדברים יותר וזה פחות מפחיד. קרחת, למשל, כבר אינה דבר שמסתירים - להיפך".

שיא עולמי בהשתלת מח עצם

לפן הרגשי חשיבות עצומה, אולם במוקד זו עדיין המצוינות הרפואית, הממקמת את המערך של שניידר בצמרת העולמית. קחו, למשל, את סיפור הצלת חייה של רחלי, תינוקת עם תסמונת וולמן (פירוט במדור "בקיידמת הרפואה"), או את השיא העולמי שמחזיקים בשניידר כבר כמה שנים - הפג הקטן ביותר (רק 1.5

לעיתים זה קורה לפני הלידה

כיצד מתפתח סרטן בילדים? ד"ר יניב: "סרטן נגרם על ידי שינוי במטען הגנטי של התא. יש עדויות לכך, שחלק מסוגי הסרטן, לוקמיה, למשל, נובעים מתהליכים תוך-רחמיים המתרחשים עוד לפני הלידה. ועדיין, כדי שהמחלה תפרוץ חייב להתרחש אירוע משני נוסף, טריגר שיכול להיות שכיח מאוד - אפילו זיהום ויראלי. לגבי גידולי מוח אנו יודעים הרבה פחות. גם כאן יש התקדמות בטיפול - אך עדיין רב הנסתר על הגלוי".

“האושר טמון בכל עבודה שנעשתה כהלכה”

מדברי הפרידה של איה גרינפלד, מנהלת הסיעוד, ביום האחות 2003 יום האחות הוא יום ההצדעה למקצוע ויום ההוקרה לעוסקים בו. בחרנו במקצוע תובעני, אחראי ומחייב, אך בו בעת מקצוע המשלב נתינה וקבלה, התמודדות וניצחון, לעיתים התמודדות וכישלון - אך תמיד תמיד, הכל טבול בניחוח של סבלנות וסובלנות, חמלה, הקשבה והרבה הרבה אהבה. עם יד על הלב, למרות הקשיים שהזמן מציב בפנינו, ברי מזל אנחנו. זכינו לעבוד במקום שכל כולו מקדש לשלום, בריאותם ורווחתם של ילדים, ואין לו לאדם רגעים מרגשים יותר ותחושות מספקות יותר מחיבוק של ילד משתחרר ומילות ברכה של הורה מוקיר ומודה.

“מעולם לא אכזבתם”. איה גרינפלד (שנייה מימין) ואחיות שרות בערב הפרידה

בימים אלה אני מסיימת 45 שנים רצופות של עבודה, תחילתן במחלקת הילדים בב"ח קפלן, המשכן במחלקת ילדים ובהנהלת הסיעוד בבילינסון, וסגירת מעגל בשירות בית החולים הראשון והיחיד לרפואת ילדים בישראל. אני גאה שניתנה לי הזדמנות נדירה להיות שותפה ולקחת חלק פעיל במימוש החלום והגשמת החזון של הקמת בית חולים יחיד ומיוחד זה. אני מודה לשותפי הרבים ולא לה שהתוו את דרכי המקצועית, שאת שמוותיהם קצרה היריעה מלהכיל. תודה מיוחדת לכל האחים והאחיות, אלה הנמצאים כאן ואלה הנמצאים במשמרתם: בחרתי בכך אחד לאחד, ואתם מעולם לא אכזבתם.

ואסיים בקטע מהספר “מילים על אושר” בעריכת סוזן פיליס שזי: “מיהו המאושר עלי אדמות? בעל מלאכה או אמן השורקים לנוכח עבודה שנעשתה כהלכה, ילד קטן שבונה ארמונות בחול, אם הרוחצת את תינוקה לאחר יום מפרך, רופא שסיים בהצלחה ניתוח והציל חי אדם, אחות מלאת חמלה שהקשיבה, ליטפה ובמבט אמרה את המילה הנכונה. האושר טמון בכל עבודה שנעשתה כהלכה”.

לכבוד איה ויום האחות

מאת לאה וייסמן

לכבוד איה ויום האחות / נקבצה לה חבורת בנות / מוכשרות חרוצות רציניות ומצחיקות / שלקחו על עצמן משימה לא פשוטה / עברו תהליכי התבגרות וצמיחה / ולבסוף... הרימו הפקה לדוגמה! / הן רכשו בעמל של שעות ארוכות / מיומנויות איכותיות / השקיעו את הלב, את הנשמה, את הרצון ואת כל הכשרון / והגישו לאיה ולכל המוזמנים / ערב מדהים של פעם בחיים / ערב שכולו עבודת כפיים של כתיבה, בימוי, הפקה והנחיה / בשילוב סאונד, טכנולוגיה, פירוטכניקה ועריכה / מבלי ללמוד התורה או בה להתנסות / באקדמיה או בבית ספר לאחיות / גם לא בשגרת החיים המקצועיים / אז הן עסקות בהצלחת חיים! / היה בו הכל: / יופי וחן, נוסטלגיה ודמעות / הומור ושנינות, שמחה והתרגשות / עצב הפרידה נרקם ביצירה רגישה / של רון וברכה, רוך ואהבה / אני חשה חובה נעימה / לומר יישר כח ותודה / היתה לי זכות ועדנה / ללוות אתכן ולו קמעא / ולצפות בעשייה / ...איה באמת זכתה! / להצלחה זו שותפים רבים - ולכולם אנחנו מקרב לב מודים!

תודה איה, בהצלחה רותי!

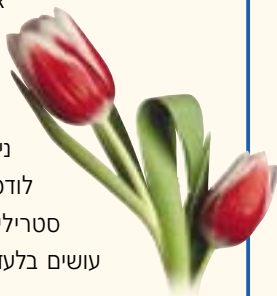
שבה לשניידר. רות הלוי

ביום האחות נפרדנו מאיה גרינפלד, מנהלת הסיעוד בשניידר. איה, מנהלת ומנהיגה, פרשה לגימלאות לאחר קריירה מפוארת של 45 שנות עבודה. בזכות אישיותה

הקורנת היא השרתה עלינו אהבה, קבלה ותחושת העצמה אשר יישארו כזיכרון יקר בלב כולנו. את איה מחליפה כמנהלת הסיעוד רות הלוי, ובקיצור - רותי. אומנם חדשה בתפקיד, אך בהחלט מוכרת לכולנו. הקריירה של רותי מגוונת וכוללת הוראה בבית"ס לסיעוד דינה, ריכוז קורס על-בסיס בטיפול נמרץ, אחות אחראית ראשונה של היחידה לניתוחי לב כאן בשניידר - ובתפקידה האחרון בקבוצת שירותי בריאות כללית, מרכזת המחלקה להנחיות מקצועיות ובקרה של חטיבת בתי חולים בהנהלה המרכזית של הכללית. אומרים שלשניידר תמיד רוצים לחזור, אז לרותי השבה אלינו אנו מאחלים הצלחה רבה בתפקיד.

פרסים והוקרה לאחיות המצטיינות

ביום האחות, שהתקיים בחודש יוני, הוענק פרס הצטיינות ע"ש ד"ר גייפמן לשתי אחיות: בת שבע בללי מהיחידה לרפואה דחופה וציפי עוז מנהלת הסיעוד. בנוסף, צוינו 11 מצטיינות מחלקתיות: תרצה שילר, אחות אחראית מחלקה אונקולוגית; רינה להב, היחידה לטיפול נמרץ פגים; דלית פינטל, היחידה לטיפול נמרץ כללי; עליזה ברזילי, ניתוחי לב; יעל אייזנקוט, אשפוז א'; נימה קונני, אשפוז ב'; נאוה גופר, אשפוז ג'; גילה יעקב, המחלקה הכירורגית; עפרה מליחי, חדר ניתוח; ניצה ירון, CT/MRI; לודמילה ברקמן, אספקה סטרילית. ובאמת, מה היינו עושים בלעדיהן?

בסיס איתן לפירמידת המצוינות

ללא תשתית מעולה, אי אפשר להגיע למצוינות בקו הראשון. על המערך "תומך הלחימה" במרכז שניידר ממונה איתן שלייפר, שנכנס לתפקיד המנהל האדמיניסטרטיבי בינואר 2003. בעמודים אלו הוא מסכם עבור פאזל חצי שנה ראשונה בתפקיד המורכב הזה, שאחריות כוללת הוא שמו השני

"לקבוע רף מצוינות". איתן שלייפר

הלוגיסטיקה צריכה לספק כאן רמת שירות בטופ. בקוין, למשל: העומס הרב, העבודה האינטנסיבית והצפיפות מחייבים סטנדרטים יוצאי דופן. **רוב עובדי שניידר**, לדעתו, מגיעים לכאן בכל בוקר בעיקר בגלל שהלב אומר לעשות כך. אני אישית יכול להעיד, שאם לא חטפתי פעם-פעמיים ביום "בעיטה

בבטן", כזאת שגורמת לי לעצור לרגע ולהתקשר הביתה, לשאול מה שלום הילדים - משהו חסר לי. הרגש הוא מוטיב חזק מאוד לעבודה פה, וזהו הכוח שמניע גם אותי.

אני מאמין במודלים של קבוצות עבודה רב-תחומיות. הרעיון הוא להקים צוותי עבודה ייעודיים למטרה משותפת, הכוללים אנשים מסקטורים שונים. חשוב שניצור תהליכים חוצי-ארגון, המשתפים אנשים מהשטח. המסר הוא שחייבים לעבוד ביחד. רק דרך מעורבות ו"ראש גדול" נשמור על העוצמה של מרכז שניידר.

אנו מובילים כיום

ארבעה תהליכים בין-תחומיים: מודל מדרוג מחלקתי, בחינת תהליך בכביסה, ארגון חזות המחלקה ומזון. לדוגמה, כביסת חדר ניתוח. מצאנו פתרון אוטומטי בדמות מכונת המדים, אבל לא די בכך. חיפשנו כיצד לחבר מעטפת שלמה, נהלים

שבזכותם העסק יעבוד טוב יותר - החל בסוג הטקסטיל ועד לרמת המשמעת. ההצלחה שבחיבור הסיעוד והלוגיסטיקה לעבודה משותפת באותה מחויבות, משמעותית בעיני לא פחות מהפתרון. **המון תחומי עיסוק** - זהו אחד המאפיינים של מרכז שניידר. לכל יחידה יש אג'נדה משל עצמה, וזה טבעי. המשימה שלנו בהנהלה היא לגרום לכל חלקי המכונה לעבוד בסנכרון. כל מחלקה חייבת להיות מחוברת למשימה שלה, אבל גם למשימה של המרכז כולו.

זמן קצר לפני שנכנסתי לתפקיד, בחודש ינואר האחרון, הגעתי לשניידר לראשונה - באופן מקרי, כאב שמביא את בתו החולה למיון. העדפתי לשמור על פרופיל נמוך. רק לאחר כשבוע, כשעברתי על דואר ליד מיטת בתי, אחות צעירה שמה לב ללוגו הכללית על אחד המכתבים, ושאלה אם אני עובד בקופה. "כן, בהנהלה הראשית, וכנראה שאהיה כאן מנהל אדמיניסטרטיבי", עניתי. "מה זה?", היא תהתה. השאלה שלה מלווה אותי מאז ועד היום.

באמת, מה זה מנהל אדמיניסטרטיבי? זהו תפקיד מינהלתי שאפשר לצקת בו מיגוון צורות ותכנים. במשפט אחד: אחריות של 24 שעות ביממה לכל מה שקורה כאן, שאינו בצד הרפואי נטו. ממשאבי אנוש, כספים ומערכות מידע, דרך משק, כביסה, לוגיסטיקה ותחזוקה ועד לבטיחות וביטחון - אחריות רחבה הכוללת תפעול שוטף, נהלים ופיתוח.

כל מנהל מביא איתו לתפקיד משהו מיוחד משלו. אני, לדוגמה, מתעניין מאוד במיכון תהליכים ובשיפור השירות ללקוחות הפנים והחוץ. איכות גבוהה של אנשים ושל סטנדרטים, כמו שיש במרכז שניידר, מאפשרת לי להתמקד בנושאים מסוימים ולפתח אותם, כי ה"שוטף" נמצא בידיים טובות.

תפעולית, אני מאמין בתחזוקה מונעת. לכן, כמחצית מהזמן אני מקדיש לטיפול בשוטף. יתרת הזמן מוקדשת לפיתוח. כדי לשמור

על מקומו, מרכז שניידר חייב להיות בתנועה מתמדת ותמיד עם המבט קדימה. אני מנסה להביא לכאן כמה שיותר מהתרבות הארגונית המאפיינת את ההיי-טק, גם בתהליכים וגם בחזון. אמנת שירות בינינו לבין הלקוחות שלנו היא דוגמה אחת לתפיסה הזאת.

המשך הפיתוח וההצטיידות במערכות המידע הרפואיות והמינהליות הוא אחת מפריצות

הדרך שאני מנסה להוביל. מערכות כמו אופק, בינה עסקית, ניטור תורים במרפאות החוץ ומידע בזמן אמיתי למנהלי מחלקות - החזון שלי הוא שלרשות הצוות הרפואי בשניידר יעמדו מערכות "תומכות לחימה" בסטנדרטים הגבוהים ביותר בעולם. **זהו היהלום שבכתר** בתחום המקצועי-רפואי - כך אני תופס את מרכז שניידר. עם זאת, מצוינות של קו ראשון חייבת להיות מרכיב תשתית מעולה: זו פירמידה שצריכה בסיס רחב ואיכותי.

מי אתה, איתן שלייפר?

המנהל האדמיניסטרטיבי של מרכז שניידר הוא בן 39, נשוי לחוה ואב לאיתי, בן ארבע, ולרוני, בת שנה. הוא כלכלן בהשכלתו ואת רוב הקריירה שלו עשה בסקטור הפרטי כעצמאי, כמנהל וכשותף בחברות. ב-1998 הצטרף לשירותי בריאות כללית כעוזר ראש אגף הלוגיסטיקה, תפקיד שבו התמקד ברכש תרופות וציוד רפואי ובבניית תשתית ניהולית ומחשובית עניפה. בין השאר הקים יחידת רכש נפרדת ייעודית לחטיבת תכנון ומידע, צעד שהביא לחיסכון של עשרות מיליוני שקלים בשנה. בתחילת 2003 הוא נכנס לתפקידו החדש במרכז שניידר.

חזות המרכז. "לא נרד בסטנדרט"

עובדי שניידר הם חוד החנית
בין 32 אלף עובדי הכללית.
גיליתי פה אנשים עם ידע עצום,
שהמשימה צרובה בתודעתם,
ועדיין עם אותו זיק בעיניים

מודל מ"ש (מדורג מחלקתי שניידר) הוא תהליך בשלבי פיתוח, המציב בפני כל יחידה יעדים משלה ועם זאת מחבר אותה לסדר היום הכלל-ארגוני. שם המשחק הוא סינרגיה: עלינו להשלים את הפאזל בצורה המדויקת ביותר בכדי שהתמונה המלאה תהיה שווה יותר מסכום כל חלקיה.

השקעה גדולה נעשית ביחידות רבות בשניידר. למשל, במיון, בחדרי ניתוח, באונקולוגיה, בטיפול נמרץ ניתוחי חזה ולב ועוד - בפיתוח, בינוי וריהוט. החלום שלי הוא שיוחל בהקמת מבנה נוסף לבית החולים. יש הרבה מכשולים בדרך, אבל אני מאמין שזה יהפוך למציאות.

אני זוכר את התחושה שלי כאב המגיע לכאן עם בתו: תחושה שהילדה ואתה בידיים טובות, שזהו מקום קשוב מאוד, שמתייחס אליך כפרט למרות כל הלחץ שמסביב. כשאתה רואה את מרכז שניידר מבפנים, פתאום מכה בך ההבנה, כמה זה לא נכון שילד חולה ישכב במסדרון מנוכר ואפור של בית חולים כללי.

לו הייתי פחות עצל, הייתי כותב פה כל יום דף בספר עב כרס. בעבודה בשניידר אתה נחשף לדברים שמרגשים אותך מאלף ואחד כיוונים. כמובן, מקרים רפואיים ואנושיים נוגעים ללב, אבל גם משהו מיוחד באווירה הארגונית. גיליתי שיש פה גאונות יחידה ואחוזה, ואני, שמייטיב להזדהות עם דברים כאלה, חשתי מייד רצון להיות חלק מזה, מהאנשים, מהאווירה.

הצוות כאן מבין היטב את המשימה. גם אלו שמאחורי הקלעים, יודעים שהם עמלים למטרה אחת - למען ילדים בריאים ומחייכים. קחו את עובדי המטבח בקומה אחת, שלא רואים ילד אחד כל היום, אבל יודעים היטב למי הם עמלים; או את איש האחזקה שצובע קיר ביודעו שזו תהיה סביבת החיים של ילד מאושפז. את ההבנה הזאת רואים היטב בתוצאות.

האתגר האישי גדול. יש כאן מקום להמון עשייה, לא רק בשל היקף פעילותו של המרכז אלא בגלל המחויבות של הצוות והחיבור שלו למשימה. מצאתי בשניידר הרבה מאוד אנשים מצוינים, יצירתיים, מתוחכמים, מקצועיים - מהרפואה ועד האחזקה, איש איש בתחומו. מספיק להביט בבניין - בן 12 שנה שנראה חדש מהאריזה, רק מכיוון שהוא מתוחזק כל כך טוב. מרכז שניידר הוא מעין שמורת טבע, וחשוב להמשיך ולשמור עליו. **עובדי שניידר הם** חוד החנית בין 32 אלף עובדי קבוצת שירותי בריאות כללית. ייעוד נוסף שלנו הוא למשוך את עובדי הכללית

לסטנדרטים של המצוינות הנהוגים כאן, לקבוע רף גבוה שכל עובדי הכללית ישאפו להזדהות עימו. זו אחת הסיבות שאנו בונים עתה תוכנית אסטרטגית לחמש עד עשר שנים קדימה: לאן אנו רוצים להגיע, מהן המשימות, מה הטקטיקות - ואיך כל זה מתחבר לקבוצת שירותי בריאות כללית ולשינויים שהיא עוברת.

הדרך להניע אנשים היא להשיג מחויבות שלהם לתהליך, תוך האצלת סמכויות. זהו האני-מאמין שלי. גיליתי שיש פה ותיקים בעלי ידע עצום, שהמשימה צרובה בתודעה שלהם, ועדיין עם אותו זיק של סטארט-אפ בעיניים. מהם אני מצפה לדחוף את התהליך ולהוביל אותו.

למרות שהיומן שלי ממש בלתי נסבל מבחינת העומס, אני משתדל להקצות זמן לפגישות עבודה לא פורמליות ולא מתוכננות. אני אוהב להסתובב, לפתוח דלתות, לפגוש אנשים שאחרת לא הייתי רואה ולהקשיב למה שיש להם לומר.

שמירה על חזות המרכז חשובה מאוד. זה מתחיל מדברים קטנים, כמו להרים שקית במבה ריקה מהרצפה או לדווח על מעמד קטלוגים שבור. אם אנשים לא יקחו אחריות, ולא משנה אם הם מנתחים או מגישי אוכל - לא נתקדם. הרי חלק בלתי נפרד מטיפול בילדים הוא יצירת תחושה של "כמו בבית". לכן, למרות המצוקה הכלכלית, לא נרד בסטנדרט המלונאי הגבוה שמייחד את שניידר.

אם לא חטפתי פעם-פעמיים ביום
"בעיטה בבטן", כזאת שגורמת לי
לעצור לרגע ולהתקשר הביתה, לשאול
מה שלום הילדים - משהו חסר לי

מופקד בדינו נכס בעל חשיבות לאומית וחברתית ממדרגה ראשונה. בתפקידי הקודמים חסרה לי קצת "ציונות" בעבודה. כאן, יש תחושה של שליחות. טוב להרגיש שאתה תורם יום-יום מהיכולת שלך למען ערך לאומי חשוב - הכי חשוב שיש.

לא רק לעשות - גם להראות!

הישגים יפים למרכז שניידר בכנס האיכות של הכללית. פרויקט ביקורים בכיתות של ילדים חולי סרטן זכה במקום הראשון בקטגוריית הקהילה בוועידת האיכות והמצוינות

בהיבט של רגש, נתינה ואכפתיות. במסגרת זו הוצגה פעילות הקהילתית של המחלקה האונקולוגית, השולחת צוות מהמחלקה לביקור בכיתתו של כל ילד אונקולוגי. מדובר בתוכנית התערבות המופעלת מזה כשנתיים, שבמסגרתה עורך הצוות המקצועי ביקור בכיתתו של הילד החולה במחלת הסרטן. מטרת התכנית הן להקטין את תחושת הבידוד והניתוק של הילד החולה ולהכשיר את הקרקע לחזרתו של הילד לבית הספר. בעקבות הפעלת הפרויקט ניתן לראות יותר ביקורי תלמידים במחלקה האונקולוגית, הקשר עם הילד נשמר בצורה הדוקה יותר ועולות יוזמות חדשות לפעילות משותפת בין הכיתה והמחלקה. חברות צוות השיפור

בתחום זה הן האחות אילנה בוכוול, מרכזת המערך האונקולוגי, העובדת הסוציאלית ענת קליין והמורה מוריה צ'רקה.

אף אחד בקהל לא נותר אדיש

הכנס עצמו התנהל במתכונת של טקס האוסקר. בכל קטגוריה היו מספר מועמדים. לפני ההכרזה על המנצח, הוצג סרטון של דקה וחצי המתאר את הפרויקטים באותה קטגוריה. לשמחתנו הרבה, בקטגוריה של תרומה לקהילה זכינו במקום הראשון. אילנה בוכוול עלתה לבמה והציגה בצורה מעוררת כבוד את הפרויקט. לא היה באולם אדם אחד שנותר אדיש.

חשוב לדעת: במרכז שניידר נעשות עבודות איכות רבות מספור, אך כמו שאומרים, "על הצדק לא רק להיעשות אלא גם להיראות". לכן, שומה עלינו להראות ולהציג את עבודות האיכות הללו בכל פורום אפשרי - לתשומת לבכם, לקראת כנס האיכות הבא!

כנס האיכות השנתי, או בשמו החדש "הוועדה לאיכות ומצוינות", הוא יום שבו מציגה הכללית את הטוב והמצוין שיוצא מבין שורותיה. לקראת כנס האיכות שולח כל מוסד פרויקט-איכות

שביצע במהלך השנה, בהתאם לקטגוריות שנקבעו. מרכז שניידר שלח השנה שלושה פרויקטים חשובים. בקטגוריה של בטיחות במתן טיפול ושירות נשלח פרויקט של שימוש מושכל במכשור רפואי ושיפור הידע והמיומנות בהפעלת מכשור רפואי, באחריות דלית פינטל מטיפול נמרץ. בקטגוריה של שיפור שירות נשלח פרויקט הכנה רפואית וזימון ילדים ל-CT ו-MRI, באחריות ד"ר בועז קרמזין ומחלקת ההדמיה ובעזרת תמי בן-רון, מנהלת המערך

האמבולטורי. מדובר בתוכנית שיפור של מחלקת ההדמיה לשינוי תהליך ההכנה והזימון ולבניית דרך נוחה וחדשנית להכנת ילדים וזימונם לפני בדיקת CT, תוך שמירה על סטנדרטים גבוהים בנושא הקרינה, ההרדמה והזרקת חומר הניגוד. השיפורים הביאו לירידה של 50 אחוז במספר המטופלים שאינם מגיעים לבדיקה במועד, ולירידה של 32 אחוז במספר המטופלים המגיעים ללא הכנה. זמן ההמתנה ביום הבדיקה צומצם ב-40 אחוז בחציון הראשון של השנה. פרויקט זה עלה לשלב הגמר, ביחד עם עוד 27 עבודות מתוך מאות שנשלחו מכל הארץ להנהלת הכללית.

עשייה ייחודית של רגש ואכפתיות

הישג נוסף רשם מרכז שניידר בקטגוריה חדשה שנוספה השנה לתחרות האיכות - תרומה ייחודית לקהילה. הכוונה היתה להציג עשייה ייחודית במרכז, לא רק בפן ה"קלאסי" של איכות אלא גם

כי משניידר תצא תורה

מינוי כבוד משטוקהולם לפרופ' אלן אפטר

ברכות לפרופ' אלן אפטר על קבלת מינוי כבוד של פרופסור מחקר במכון קרולינסקה שבשטוקהולם. מכון קרולינסקה השבדי הוא מהמוסדות המובילים בעולם במחקר פסיכיאטרי. לכבוד הוא למרכז שניידר לרפואת ילדים ולמכון פיינברג לחקר הילד לשתף פעולה עם מוסד מכובד כגון זה.

פרופ' אשכנזי: יו"ר חוג חדש למחלות זיהומיות

פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים א' בשניידר ויועץ למחלות זיהומיות, נבחר כיו"ר הראשון של החוג למחלות זיהומיות בילדים בישראל - גוף מקצועי חדש המאגד את כל המומחים בתחום זה בארץ. החוג עוסק במניעה, אבחון וטיפול תוך דגש על מניעת זיהומים באמצעות חיסונים וניטור עמידות חיידקים לאנטיביוטיקה, מייעץ לאיגוד רופאי הילדים בארץ ועומד בקשר עם גופים בינלאומיים.

ילדי שניידר מציגים: המטריות

על פרויקט היצירה הייחודי ועל לוח השנה המציג את העבודות, ראו ידיעה בעמ' 5

